

Espurna n° 143

Abril 2021

**Butlletí informatiu de
Prevenció d'Incendis
Forestals**

Estratègia Mosaic

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDIX

Índex de figures.....	1
Claus meteorològiques del mes.....	3
Dades estadístiques	7
Valors acumulats	7
Comparació amb els valors mitjans.....	8
Evolució mensual: nombre	9
Evolució mensual: superfície afectada.....	11
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	14
Incendis del mes	15
Notícies i divulgació	17
Conveni amb AEMET.....	17
Conveni amb la Fundació Pau Costa	17

ÍNDIX DE FIGURES

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2021.....	7
Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat.....	8
Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2021).....	9
Taula 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2021)	11
Figura 1. Temperatura mitjana del mes d'abril en la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.....	3
Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes d'abril a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET	4
Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes d'abril. Font: AEMET.....	5

Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes d'abril de 2021 a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.	5
Figura 5. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric d'abril de 2021 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.	6
Figura 6. Mapa del perímetre de l'incendi de Requena de l'any 2021 i 2020.....	15
Figura 7. Anàlisi del percentil NDVI per al matoll (esq.) i mostreig de la HCV per al mes d'abril del romer (dta.).....	16
Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge.	7
Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.	7
Gràfic 3. Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà.....	8
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.....	9
Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.	10
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.....	10
Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.....	11
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.	12
Gràfic 9. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Abril 2021.	12
Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Abril 2021.	12
Gràfic 11. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2021.	13
Gràfic 12. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2021.....	13

Foto portada: adequació de 58 depòsits d'aigua metàl·lics destinats a la prevenció i extinció d'incendis forestals. Depòsit "Camí Caseta Nova" [Vilamarxant (València)]

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS METEOROLÒGIQUES DEL MES¹

El mes d'abril de 2021 ha sigut **fred i molt humit** en la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 12,5 °C, és **0,5 °C inferior** que la de la climatologia de referència (13,0 °C), i la precipitació acumulada ha sigut 87,9 l/m², que és **un 77% superior** que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (49,6 l/m²).

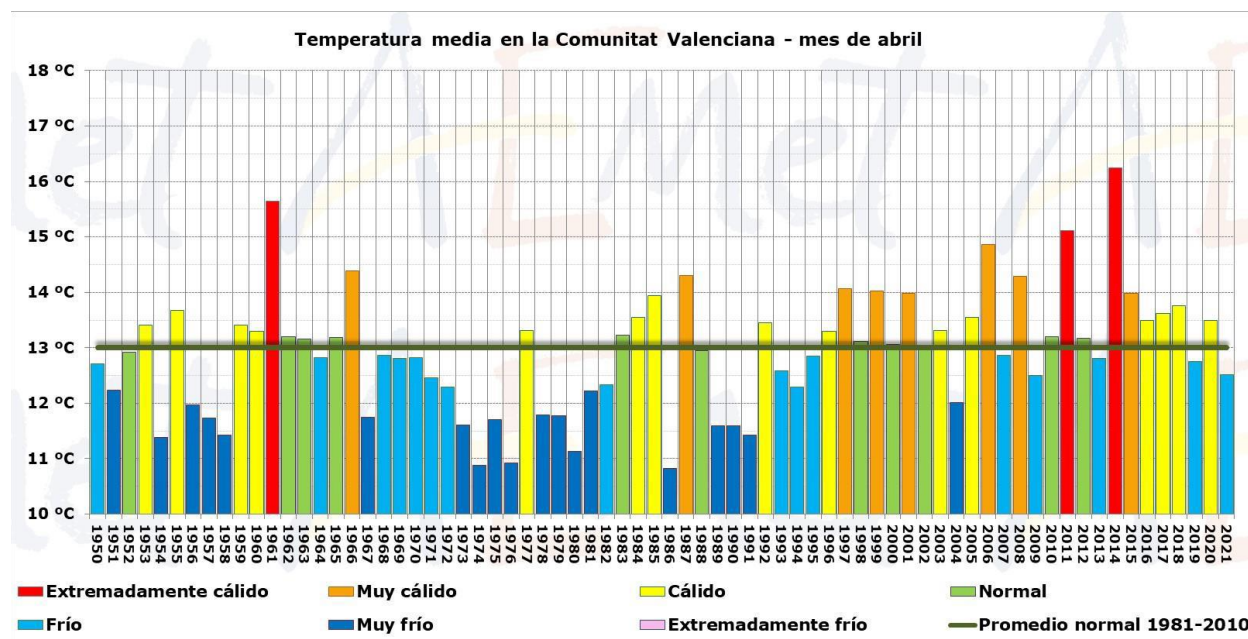

Figura 1. Temperatura mitjana del mes d'abril en la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

Per segon mes consecutiu la temperatura mitjana ha estat per davall de la mitjana normal. Juntament amb abril de 2009, ha sigut el segon mes d'abril més fred del segle, després d'abril de 2004. Hi ha hagut gran diferència entre les nits i els dies, ja que mentre les nits han tingut una mitjana mensual 0,4 °C superior a la mitjana normal, els dies han sigut 1,3 °C més freds.

Les temperatures més altes del mes es van registrar el dia 6, que va ser el primer dia de l'any 2021 en el qual van superar els 30 °C en alguna localitat del nostre territori. A Elx es va registrar 30,8 °C de temperatura màxima el dia 6, a Sumacàrcer, 30,5 i 30,1 a Xàtiva. Els dies 7 i 17 es van registrar gelades febles a l'interior; -2,6 °C es van registrar en Fredes i -2,5 °C a Castellfort el dia 7, que van ser les temperatures més baixes del mes.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

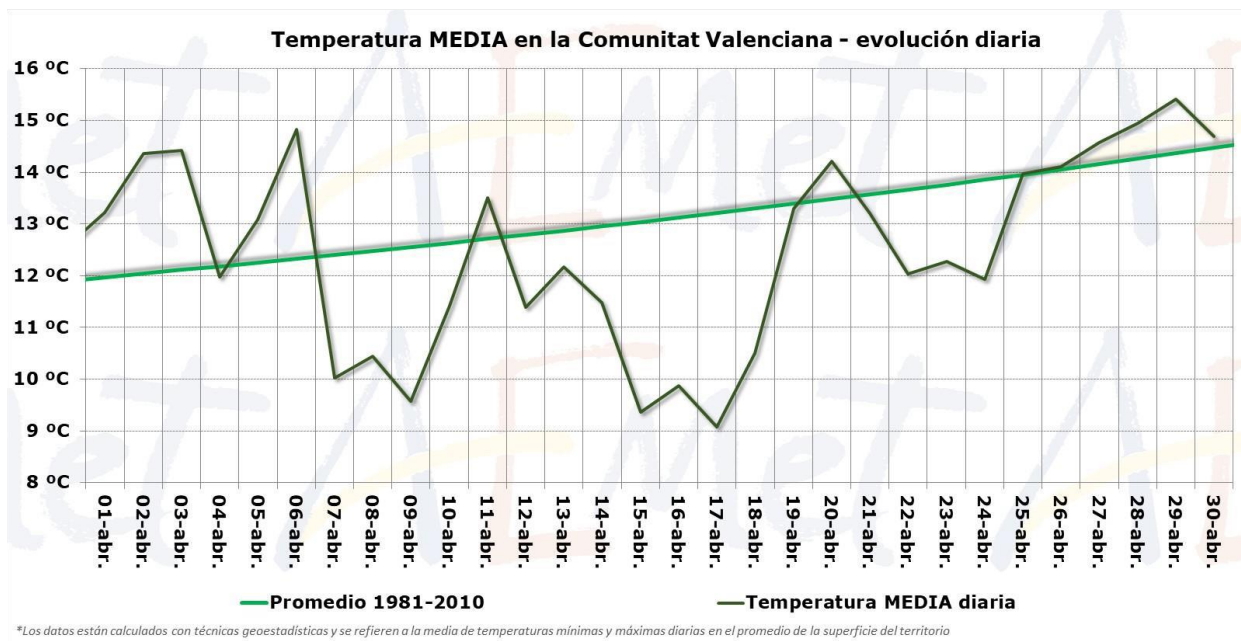

Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes d'abril a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET

Pràcticament en tot el territori el mes ha tingut una temperatura mitjana inferior a la mitjana normal, s'ha notat més el caràcter fred en els litorals de València i Castelló. En els observatoris de les ciutats de València i Castelló de la Plana ha sigut el mes d'abril més fred des de 1991.

La precipitació acumulada ha sigut 87,9 l/m², que és un 77% superior que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (49,6 l/m²) i, globalment, qualifiquen al mes com molt humit. El caràcter pluviomètric del mes ha sigut molt humit en les tres províncies. A Alacant la precipitació acumulada va ser una mica superior al doble del normal, a València el superàvit va ser del 67% i Castelló va tindre un superàvit pluviomètric a l'abril del 68%.

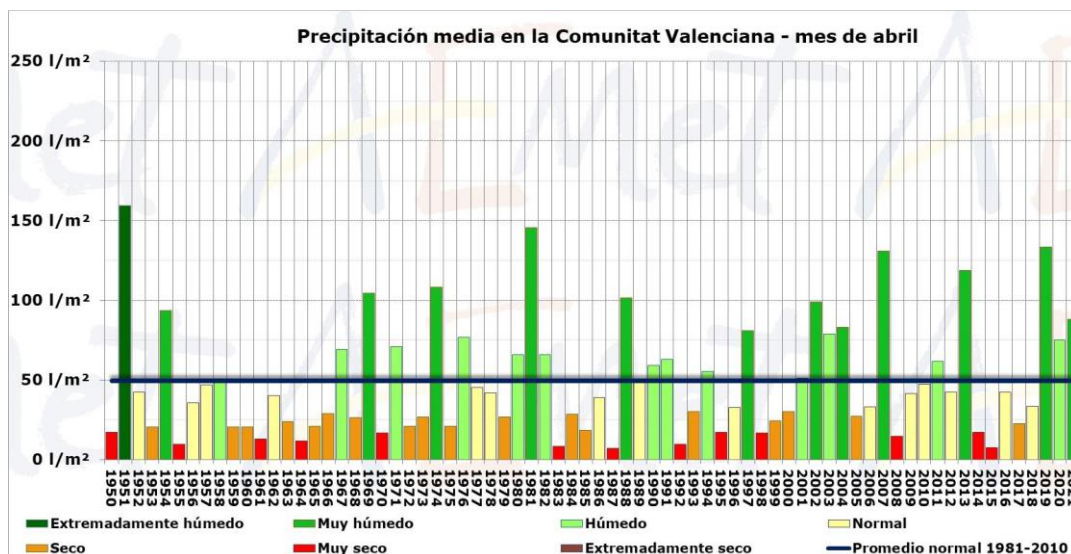

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes d'abril. Font: AEMET.

Durant el mes va arribar a haver-hi fins a 22 dies de pluges apreciable en algun punt del territori. En alguns observatoris ha suposat rècord de dies de precipitació apreciable el mes d'abril. Per exemple, en l'observatori de València va haver-hi 18 dies, que no sols és el valor més alt en un mes d'abril, sinó que iguala el màxim absolut dels mesos de gener de 1997 i d'octubre de 2008, que també van registrar 18 dies de precipitació apreciable. En l'observatori d'Alacant va haver-hi 15 dies de precipitació apreciable, que és el valor més alt en un mes d'abril des de 1946 (16 dies) i a Castelló va haver-hi 13 dies de precipitació apreciable, que és el valor més alt en un mes d'abril des de 2007 (18 dies).

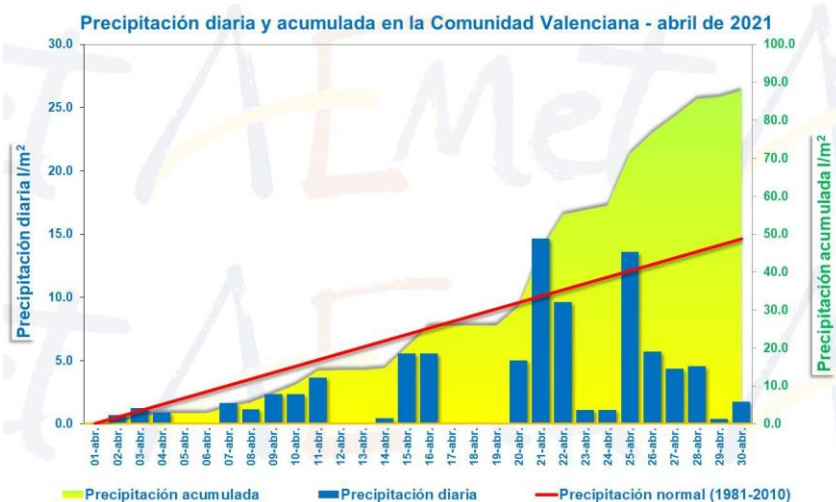

Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes d'abril de 2021 a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

En funció a la precipitació normal en cada punt, abril ha sigut molt humit en quasi dos tercers parts del territori, humit en quasi en un terç i amb un caràcter extremadament humit en una xicoteta franja entre el sud de l'Alcoià i l'est de l'Alt Vinalopó.

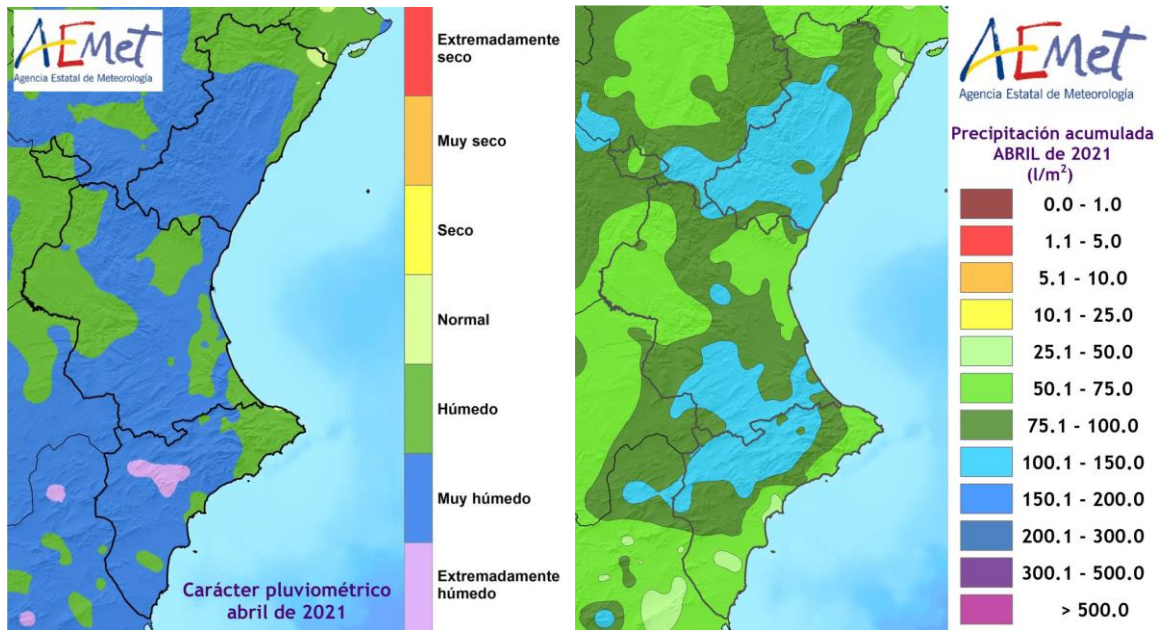

Figura 5. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric d'abril de 2021 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

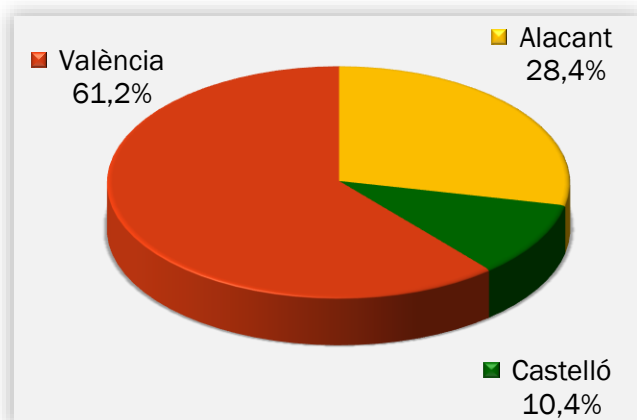
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

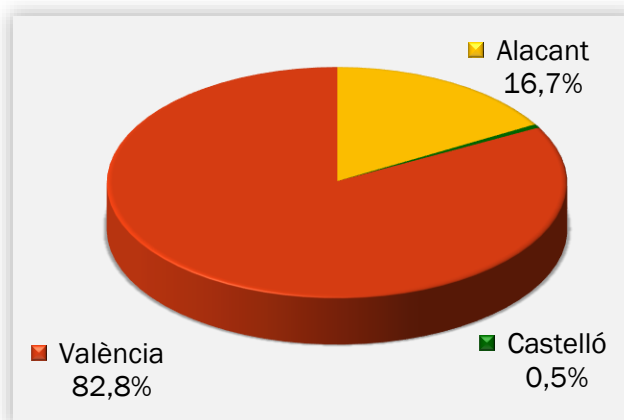
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2021 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	19	3,69	3,32	7,01	1,73	8,75
Castelló	7	0,00	0,09	0,09	0,18	0,27
València	41	15,13	4,26	19,39	23,87	43,27
Total	67	18,82	7,68	26,50	25,78	52,28

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2021.

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge.

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.

La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València, amb un 61,2% seguida d'Alacant i Castelló amb un 28,4% i 10,4% respectivament. A València en el que portem d'any s'han produït un total de 41 incendis, seguida d'Alacant amb 19 i 7 a la província de Castelló.

Quant a la superfície afectada, Alacant es troba en el 16,7% de la superfície, mentre que València aconsegueix el 82,8% i el 0,5% de la superfície afectada és a Castelló. A València són 43,27 ha les que s'han vist afectades en el que portem de 2021, seguit de la província d'Alacant amb 8,75 ha i 0,27 ha a la província de Castelló.

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 52,28 ha en 67 incendis. Del total de la superfície forestal afectada, 25,78 ha pertanyen a terreny arbrat i a superfície no arbrada 26,50 ha, de les quals, 18,82 ha corresponen a canyar.

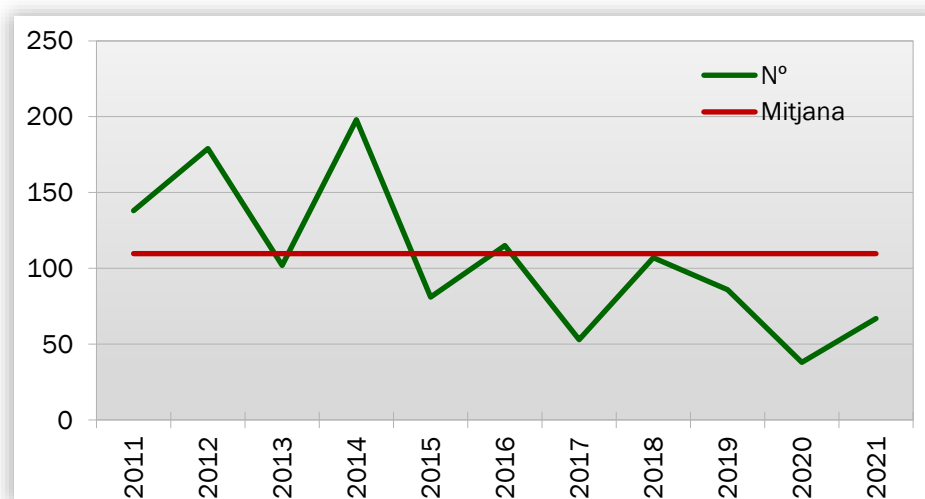
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 d'abril per a l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En el que portem de 2021 s'han produït 67 incendis, valor per davall de la mitjana (110 incendis), amb una superfície afectada de 52,28 ha, que també està molt per davall de la mitjana (411,71 ha).

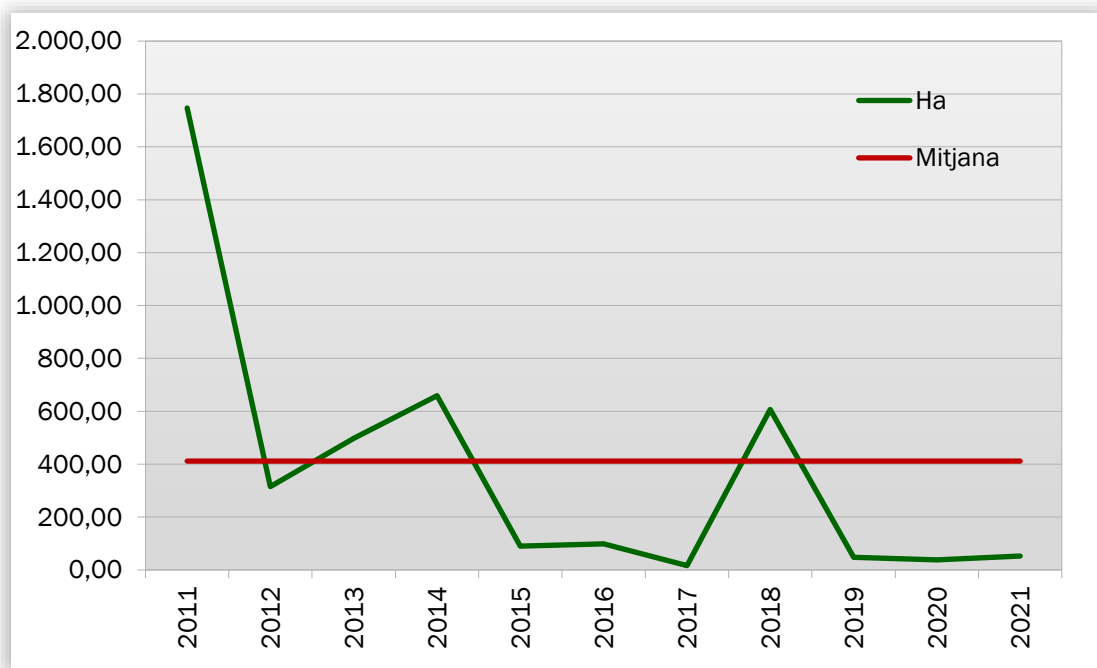
Any	Nº	Superfície
2011	138	1.747,14
2012	179	314,85
2013	102	498,31
2014	198	658,61
2015	81	90,34
2016	115	98,38
2017	53	16,48
2018	107	607,28
2019	86	48,06
2020	38	37,68
2021	67	52,28

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (abril) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà..

Gràfic 3. Evolució n° d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

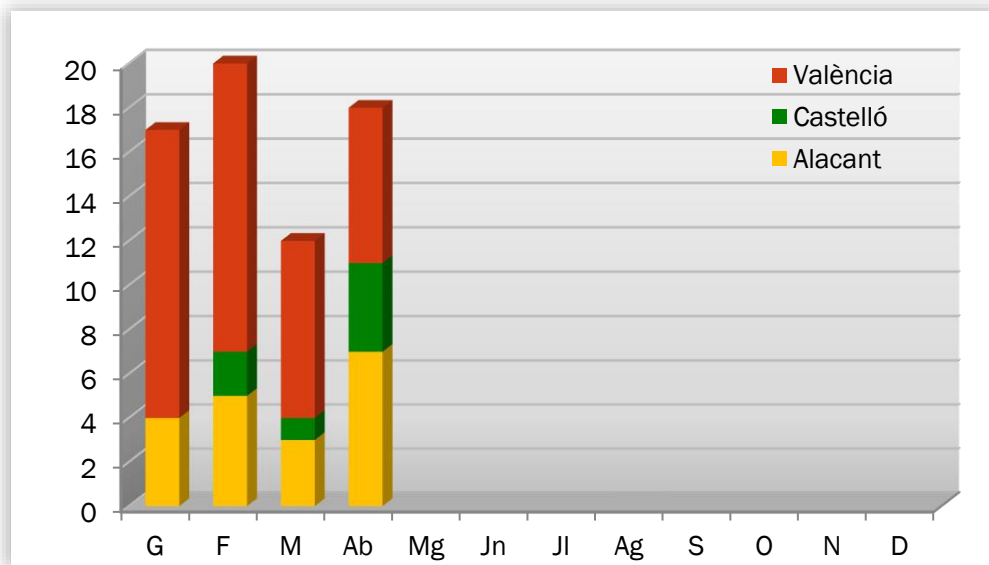
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

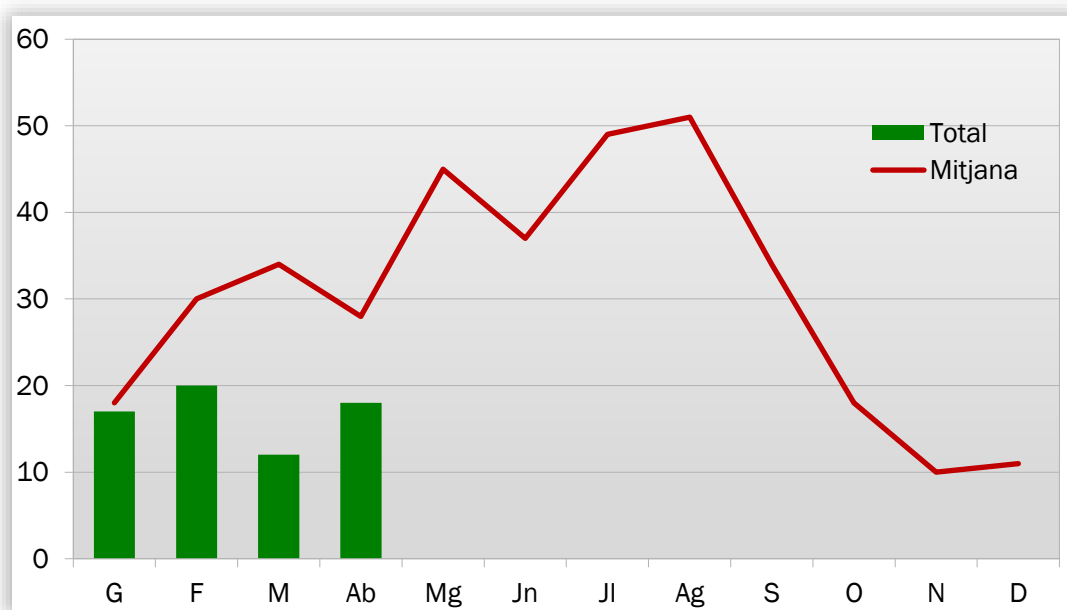
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	4	0	13	17
Febrer	5	2	13	20
Març	3	1	8	12
Abril	7	4	7	18
Maig	0	0	0	0
Juny	0	0	0	0
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	19	7	41	67

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2021).

Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes d'abril s'han registrat 18 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 7 a la província Alacant i 4 dels incendis a Castelló i 7 dels incendis a València.

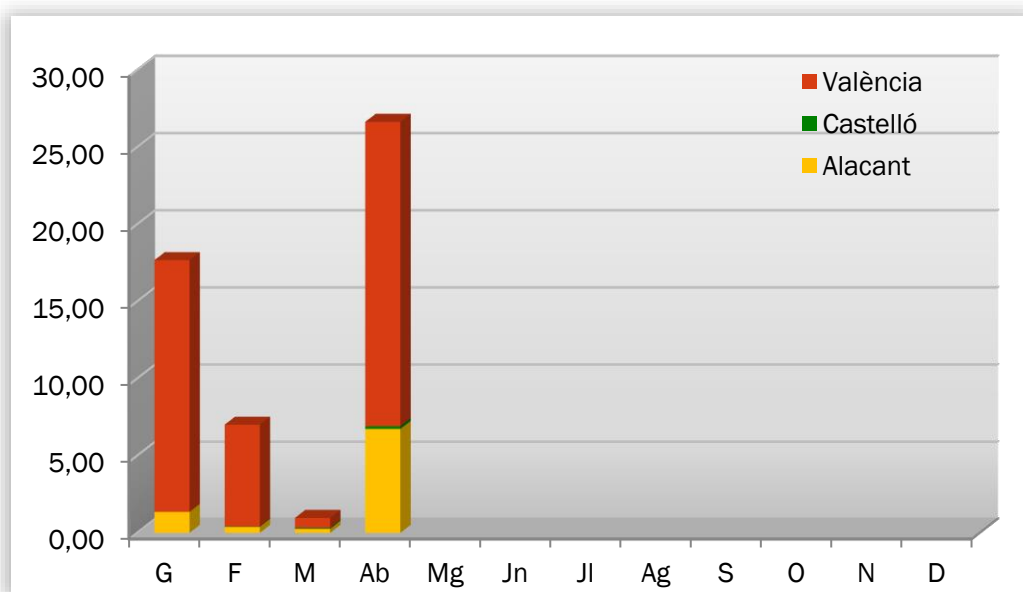
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,36	0,00	16,31	17,67
Febrer	0,39	0,03	6,59	7,01
Març	0,26	0,06	0,65	0,97
Abril	6,74	0,18	19,72	26,64
Maig	0,00	0,00	0,00	0,00
Juny	0,00	0,00	0,00	0,00
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	8,75	0,27	43,27	52,28

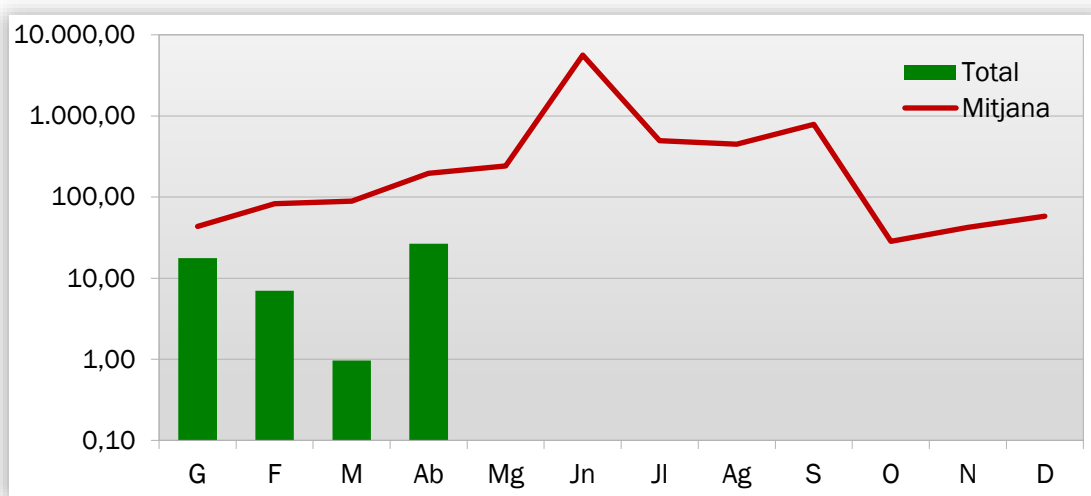
Taula 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2021)

Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

Durant el mes d'abril de 2021 s'han vist danyades per incendis 26,64 ha de terreny forestal en tota la Comunitat, veient-se afectada la província d'Alacant amb 6,74 ha, 19,72 ha a la província de València i 0,18 ha a Castelló.

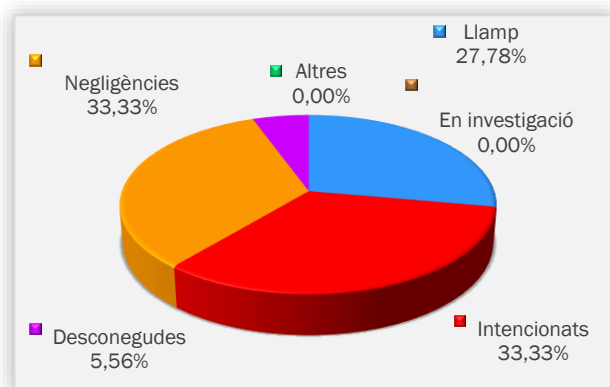
La mitjana del mes d'abril en l'últim decenni és de 196,12 ha, molt per damunt del que s'ha cremat aquest mes d'abril (26,64 ha) de 2021. Quant a la mitjana per nombre d'incendis per al mes d'abril és de 28 en l'últim decenni, xifra que també està per damunt dels 18 incendis que s'han comptabilitzat durant aquest mes.

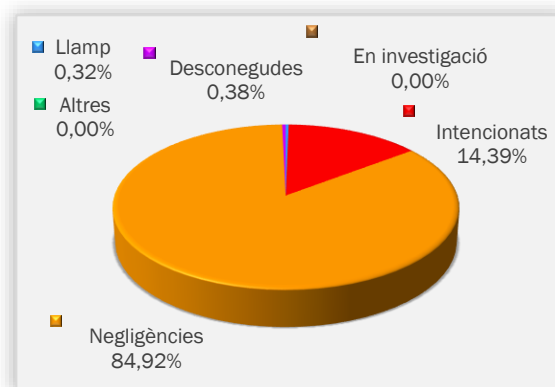
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana durant el mes d'abril de 2021.

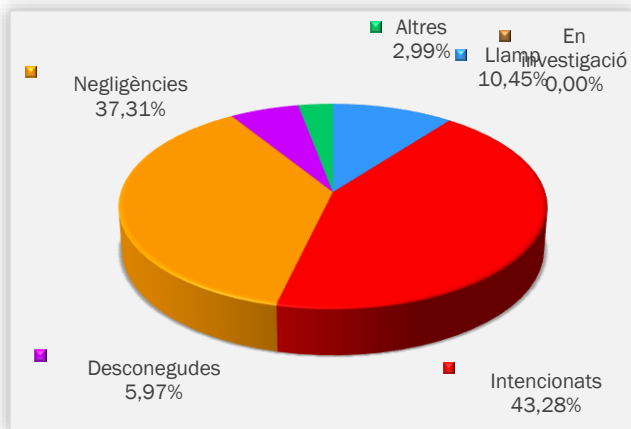
Gràfic 9. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Abril 2021.

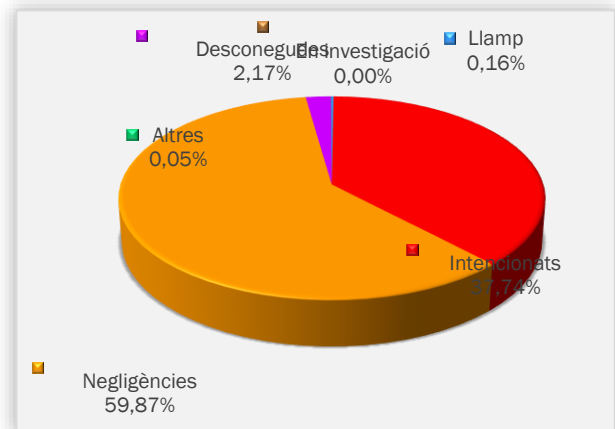
Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Abril 2021.

El mes d'abril s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 5 incendis per llamp, 6 intencionats, 6 per negligències, 1 per causa desconeguda. Els incendis per llamp han afectat 0,08 ha, els intencionats a 3,83 ha, per negligència a 22,62 ha, per causa desconeguda 0,1 ha.

Des de l'inici d'any 2021, els incendis que pertanyen a causes intencionades són el 43,28% afectant el 37,74% de la superfície. A continuació, tenim les negligències amb un 37,31% dels incendis ocorreguts, afectant un 59,87% de la superfície incendiada. En tercer lloc, es troben els raigs amb un 10,45%, que han afectat el 0,16%. Seguidament, tenim les causes desconegudes amb un 5,97% han afectat el 2,17% de la superfície. Finalment, es troben les altres causes que suposen el 2,99% dels incendis recorrent el 0,05% de la superfície cremada pels incendis.

Gràfic 11. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2021.

Gràfic 12. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2021.

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Superfície (ha)	Causa	Paratge	Província
01/04/2021	Manises	0,01	1	Finca la Cova	Valencia/València
01/04/2021	Tibi	2	2	Castell	Alicante/Alacant
02/04/2021	Aspe	2,5	1	Castillo del Río	Alicante/Alacant
02/04/2021	Requena	19,5	2	Fuente Podrida	Valencia/València
03/04/2021	Villahermosa del Río	0,05	0	El Colladín	Castellón/Castelló
03/04/2021	Monòver/Monóvar	0,0004	0	Barranco Caseta	Alicante/Alacant
06/04/2021	Gaianes	1	1	Barranc de Castellons	Alicante/Alacant
06/04/2021	Algar de Palancia	0,05	2	Presa d'Algar.	Valencia/València
06/04/2021	Banyeres de Mariola	0,3	1	Molí Sanç	Alicante/Alacant
12/04/2021	Sant Joan de Moró	0,03	0	Ermita de Sant Vicent	Castellón/Castelló
13/04/2021	Sumacàrcer	0,007	1	La Passarel·la (Río Xúquer)	Valencia/València
15/04/2021	Benidorm	0,015	1	Pla del Cuartel - P.N. Serra Gelada	Alicante/Alacant
18/04/2021	Alcora, l'	0,1	3	Pedriza	Castellón/Castelló
19/04/2021	Cheste	0,02	2	Cañada Fría	Valencia/València
19/04/2021	Camporrobles	0,13	2	Camino del Cañamón	Valencia/València
21/04/2021	Morella	0,0004	0	Mas de Roc	Castellón/Castelló
21/04/2021	Jalance	0,004	0	cerro puzol	Valencia/València
30/04/2021	Pinós, el/Pinoso	0,92	2	Cañada Real del Serranos	Alicante/Alacant

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeixuda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

INCENDIS DEL MES

Per a aquest mes d'abril volem destacar l'incendi forestal que es va produir en el terme municipal de Requena, al costat del límit autonòmic de Castella-la Manxa afectant la població albaceteña de Villatoya. L'incendi causat de manera intencionada, afecte a una superfície entorn a les 20 ha (superfície provisional). Com podem veure en la figura 6, l'any passat vam tindre l'afecció d'un altre incendi a pocs metres que pel que sembla no tenen cap relació amb aquest, ja que llavors va ser una negligència a conseqüència de la utilització d'un motor segons les investigacions realitzades pel GOIIF.

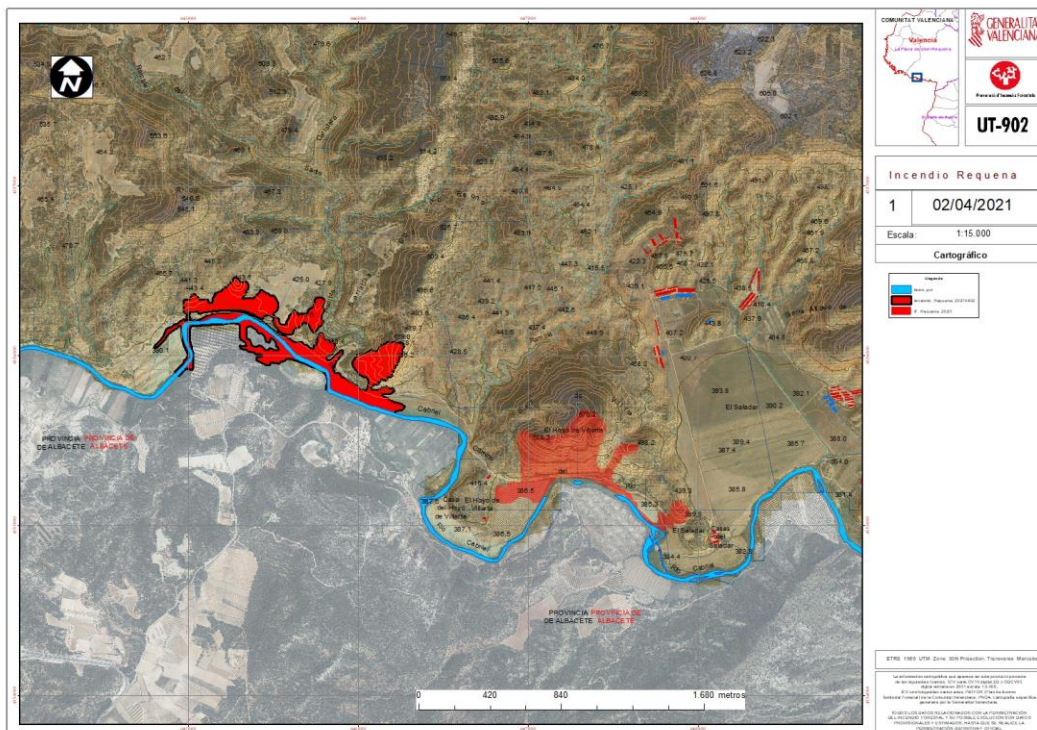

Figura 6. Mapa del perímetre de l'incendi de Requena de l'any 2021 i 2020.

L'incendi es va iniciar en una zona de cultiu al costat del va riure Cabriol i es va propagar dins del Parc Natural de las Hoces del Cabriel. Aqueixa propagació pel parc natural ve espentada pel vent de component oest en superfície, unida al pendent i l'orientació donava una alineació plena a les carreres del foc. Només la humitat relativa de l'ambient jugava a favor de la contenció de l'incendi. Com podem veure en la figura 7 tant en el mapa de percentils NDVI (índex matemàtic que estima el vigor vegetatiu per teledetecció) per a l'estrat del matoll com el monitoratge periòdic que realitza la Direcció General de Prevenció d'Incendis al llarg de tota la Comunitat Valenciana de la humitat del combustible viu, llancen valors d'humitat en el combustible viu elevat, responent així a les pluges generalitzades del mes d'abril.

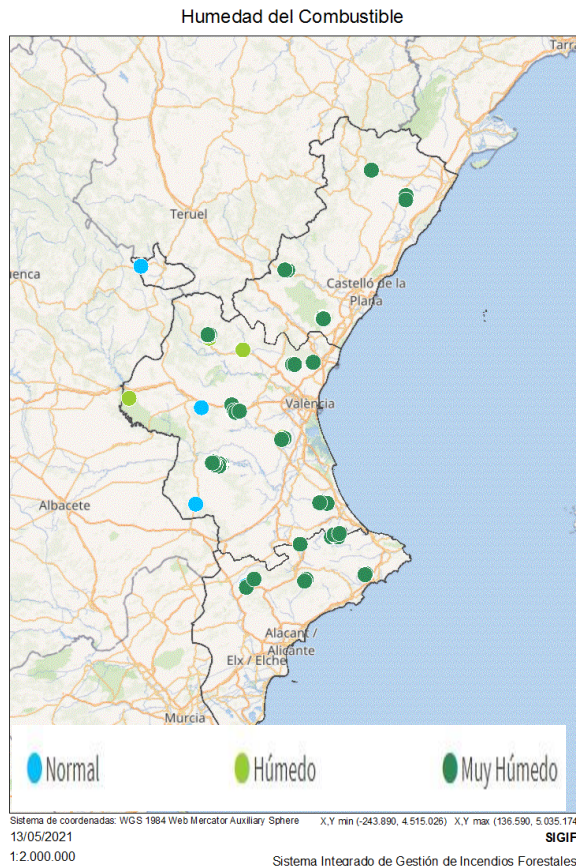
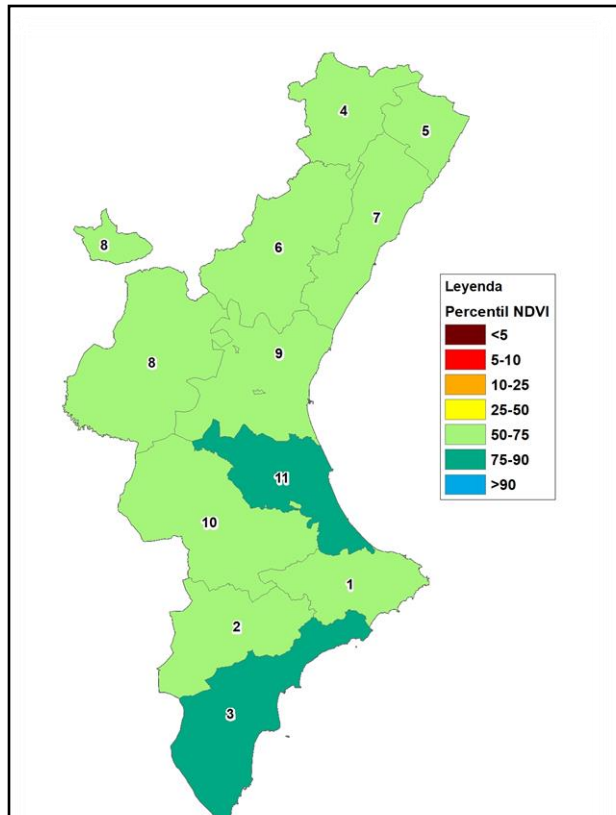

Figura 7. Anàlisi del percentil NDVI per al matoll (esq.) i mostreig de la HCV per al mes d'abril del romer (dta.)

En canvi, els models de combustibles SH1, SH3 i TU2 presents en l'incendi i compostos en gran part per la *Stipa tenacissima* (espart), amb una estructura de fi mort elevada en tots els seus individus van dificultar les labors de supressió del foc.

Les pluges que anem registrant sempre en són benvingudes, però en concret les d'aquesta època repercuteixen en el creixement i posterior agostejament de la vegetació més fina, responsable dels inicis dels incendis. Amb el que ens acostem a l'època de màxim perill amb incertesa en el comportament dels incendis.

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

CONVENI AMB AEMET

A conseqüència del desenvolupament del conveni entre la GVA i AEMET des de la direcció general de prevenció d'incendis forestals s'ha vingut participant en diverses línies de treball. S'ha facilitat la incorporació d'una doctora en física especialitzada en meteorologia amb la finalitat d'elaborar diferents productes d'anàlisi meteorològica que permeten a més, millorar l'eficiència del processament.

La meteorologia és fonamental en la prevenció d'incendis forestals, en aquest sentit, són molt importants tant les dades d'observacions com els de modelització (a curt i mitjà termini). A més, els nous productes elaborats a partir de dades de teledetecció també podrien ser de gran utilitat. Aquests productes permetran avaluar els nivells de perill i risc en matèria de prevenció d'incendis forestals, aconseguir un millor coneixement del comportament del foc i així previndre la propagació d'aquest.

D'altra banda, i atés que una de les principals causes d'incendis forestals es troba en l'origen natural d'aquests, s'està treballant amb AEMET a determinar com es podria millorar el coneixement dels punts d'impacte dels llamps mitjançant posicionaments més precisos, labor que està realitzant amb l'esforç AEMET i que des de la DGPIF secundem traslladant-li tota la informació recollida de tots els incendis causats per llamps i donant suport a la millora d'instal·lacions de detecció.

Això juntament amb reunions periòdiques per a analitzar situacions de perill o risc, desenvolupament de la meteorologia pròpia dels incendis, així com la climatologia que es caracteritza la Comunitat Valenciana formen una part de les línies de treball.

CONVENI AMB LA FUNDACIÓ PAU COSTA

El passat 28 d'abril, es va signar un conveni de col·laboració en matèria de prevenció d'incendis forestals entre la **Conselleria D'agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica I Transició Ecològica (CADRET)** i la Fundació D'ecologia del Foc I Gestió D'incendis Pau Costa Alcubierre (Fundació).

La preocupació pel coneixement sobre la prevenció d'incendis forestals és una tasca que incumbeix no sols l'administració sinó a tot un grup d'organitzacions, institucions i persones preocupades per la tasca tant d'evitar l'incendi com d'evitar la seua propagació.

El Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el número i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions, va assignar a la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica de la Generalitat Valenciana (Generalitat) les competències en matèria de medi ambient, canvi climàtic i prevenció d'incendis, entre altres; i l'article 130 del Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat,

assigna a la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals les funcions en matèria de prevenció d'incendis forestals, conscienciació ciutadana i educació ambiental per a la prevenció d'incendis, entre altres.

La Fundació és una entitat sense ànim de lucre que facilita la trobada entre investigadors, serveis d'emergència i societat civil. S'enfoca en la prevenció, la gestió d'incendis forestals i les grans emergències, amb la vocació de divulgar coneixement i fer tangibles projectes, que servisquen tant a la comunitat d'incendis forestals com a la societat.

Treballa, crea i difon solucions per a la prevenció dels incendis forestals i la millora de la gestió de les grans emergències. Això s'aconsegueix connectant una xarxa mundial d'investigadors, personal operatiu i societat que intercanvien coneixements, idees i sensibilitats per a aconseguir un canvi sistèmic.

Van acordar subscriure un conveni de col·laboració en matèria de prevenció d'incendis forestals, de transmissió d'informació i intercanvi de coneixement sobre el fenomen dels incendis forestals, de desenvolupament conjunt de programes d'investigació, formació, trasllat a la societat a través d'accions de sensibilització i divulgació, participació en programes nacionals i internacionals relacionats amb matèria principal de l'acord.

Mitjançant el conveni s'estableix la cooperació entre la Conselleria i La Fundació per a la de transmissió d'informació i intercanvi de coneixements, de desenvolupament conjunt de programes d'investigació, formació, trasllat a la societat a través d'accions de sensibilització i divulgació, participació en programes nacionals i internacionals relacionat tot això amb la prevenció d'incendis forestals tant en l'inici dels mateixos com en la prevenció de la seua propagació, així com en la generació de paisatges resilents.

PAU
COSTA
FUNDAT10N